

Till Kultur- och demokratiminister Amanda Lind
Kulturdepartementet

2020-04-06

Coronapandemins effekter på landets arbetslivsmuseer

Det har kommit till vår kännedom att många arbetslivsmuseer, vars enda stora intäkt är entréavgifter, nu upplever stor ovisshet över hur de ska klara driften av museet med anledningen avbokningar och drastiskt minskat antal besökare till följd av den rådande coronapandemin. Vi har i en enkät vi skickat till arbetslivsmuseerna fått 270 svar därutöver flera mejl som beskriver situationen som akut.

De flesta arbetslivsmuseer drivs av föreningar som nu riskerar hela föreningens ekonomi och existens. Uteblivna intäkter till arbetslivsmuseerna får förödande konsekvenser för museisverige och inte minst landsbygdens museer och kulturarv. Arbetets museum och ArbetSam önskar se att kultur- och demokratiminister Amanda Lind uppmärksammar det skriande behov av stöd som arbetslivsmuseerna är i under dessa extraordinära omständigheter vi befinner oss i just nu.

Arbetets museum har i uppdrag att dokumentera industrisamhällets historia. Vi har ett särskilt ansvar för att stötta landets 1 500 arbetslivsmuseer. Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) samlar över 600 av dessa arbetslivsmuseer från hela landet. Arbetslivsmuseerna förvaltas till stor del av ideellt engagerade människor som har specialkunskaper av den specifika historien. Under knappa ekonomiska resurser görs ett ovärderligt arbete i civilsamhället. Det är av största vikt att stötta arbetslivsmuseerna i deras arbete med att bevara kunskap och överföra den till kommande generationer, att ta ansvar för vår gemensamma historia. Det skulle vara omöjligt att förstå hur Sverige utvecklats till det land det är idag utan dessa ideella krafter som förmedlar industrisamhällets kulturarv.

På arbetslivsmuseerna berättar man om människor, deras liv och drömmar och om arbetets vardag men också om maskiner och teknik. Gemensamt för arbetslivsmuseerna är att man huvudsakligen arbetar med den senare delen av 1800-talets och 1900-talets historia. Under den perioden utvecklades Sverige till ett betydande industriland.

Arbetslivsmuseerna är också platser för lärande. Här finns berättelser om 1900-talets sociala historia, tekniska historia, ekonomiska historia och mycket mer. Här kan man uppleva de omvälvande förändringar som lett fram till dagens Sverige. Arbetslivsmuseerna har alla förutsättningar som krävs för att användas som levande lärosalar. Här finns oftast möjlighet till att ta, känna och lukta på föremålen till skillnad från museer med föremål i montrar.

Arbetslivsmuseerna är också viktiga ur ett besöksnäringssperspektiv och kan i många fall vara den bidragande orsaken till att turistfamiljen besöker just detta område. De är en viktig del i den växande besöksnäringen inte minst på mindre orter och på landsbygden. De ger underlag till företagande och inkomster för butiker, restauranger och boendeanläggningar. Museers och kulturarvets betydelse behöver beräknas i en större kontext och ses som resurs i regional utveckling. Myndigheten för kulturanalys sammanställer årligen landets museistatistik. De flesta museer är arbetslivsmuseer och de beräknas årligen ha miljoner besök.

Arbetslivsmuseerna är en del av en landsomfattande gräsrotsrörelse i civilsamhället. Vi har dem att tacka för ett omfattande arbete och stort engagemang. Vi behöver värna den unika resurs som arbetslivsmuseerna är för orten, skolan och besöksnäringen i kommuner och regioner och för att hela landet ska leva.

Med vänliga hälsningar

Niklas Cserhalmi
Museidirektör, Arbetets museum

Mikael Parr
Ordförande Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd, ArbetSam

För kännedom:
Statens kulturråd
Riksantikvarieämbetet
Kulturutskottet